

Actieplan sport, bewegen en gezondheid 2022-2025

Meebewegen

Voorwoord

Voor u ligt het Actieplan sport, bewegen en gezondheid voor de periode 2022 tot en met 2025. In dit actieplan leggen we nog nadrukkelijker dan voorheen de verbinding tussen sport, bewegen en gezondheid én met ons Actieplan Sociaal Domein. Het uitgangspunt in beide actieplannen is het begrip 'Positieve Gezondheid'. Hierbij ligt de nadruk op wat mensen wél kunnen, in plaats van in te zoomen op beperkingen of ziekte. Bovendien wordt hierbij met een bredere blik naar gezondheid gekeken.

Sport, bewegen en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom willen we sport en bewegen nog nadrukkelijker inzetten in relatie tot gezondheid en preventie. De Covid-pandemie legt daar nog eens extra de nadruk op. Mensen met een gezonde leefstijl en een goede conditie, kunnen tegen een stootje. Zij zijn weerbaarder, zowel lichamelijk als geestelijk.

Inwoners zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun leefstijl. Voor veel mensen is dat echter geen vanzelfsprekendheid. Dat blijkt ook uit het hoge percentage inwoners met overgewicht en het lage percentage dat voldoende beweegt. Wij kunnen hen hierbij ondersteuning bieden. Binnen onze mogelijkheden en gestelde kaders zal deze ondersteuning vooral bestaan uit informeren, stimuleren, faciliteren en verbinden.

Het is mooi om te zien dat er in onze gemeente al veel gebeurt op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. Zo hebben inmiddels zes basisscholen het certificaat 'Gezonde School', besteedt het merendeel van de scholen structureel aandacht aan bewegend leren en hebben diverse scholen aangegeven aan de slag te willen met 'water drinken'; één van de thema's van JOGG.

Het is belangrijk dat kinderen al op jonge leeftijd positieve ervaringen opdoen met sport, bewegen en een gezonde leefstijl. Jong geleerd is immers oud gedaan!

Maar ook op de sportvelden gebeuren mooie dingen! Hoe heerlijk kan het zijn om onze junioren op zaterdagmorgen bezig te zien op een van de vele sportcomplexen die onze gemeente telt. Enthousiast met z'n allen achter de bal aan rennen. En na afloop gezellig met z'n allen een drankje in de kantine. Het geeft plezier en biedt saamhorigheid. Niet alleen binnen het team, ook ouders en vrijwilligers genieten ervan. We zijn trots op het rijke verenigingsleven binnen onze gemeente! En ook mooi: er bestaat nergens meer inclusie dan op de velden en in de sportzalen. Geaardheid, afkomst, cultuur, achtergrond, beperking: dat alles telt daar niet. Sport is voor iedereen!

Ook buiten de traditionele verenigingen om wordt er naar hartenlust gesport en bewogen. De eenzame mountainbiker die je tegenkomt op een rondje Zwaakse Weel; onder de modder, maar vol kracht doortappend. Hardlopers en wandelaars die genieten van de ruimte die het mooie Landschapspark Borsele te bieden heeft: misschien wel ons grootste goed. En ook in de beweegtuinen worden inspanning en ontspanning met elkaar gecombineerd.

Ondanks de kerntakendiscussie en de bezuinigingen, ligt hier een nota met kansen. Gezondheid en preventie zijn belangrijk voor ons welbevinden. Daar zetten we graag op in. Dat doen we overigens niet alleen, maar juist samen met inwoners, met sport- en beweegaanbieders en andere (maatschappelijke) organisaties. Immers: een vitale en gezonde samenleving maak je samen!

Marga van de Plasse, Wethouder sport

Samenvatting

Met dit Actieplan sport, bewegen en gezondheid willen we een bijdrage leveren aan de ambities uit het Nationaal Sportakkoord en het Nationaal Preventieakkoord. We leggen daarbij nadrukkelijk de koppeling met het Actieplan Sociaal Domein.

Voor het Actieplan sport, bewegen en gezondheid hebben wij onderstaande visie geformuleerd:

“Een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners van Borsele en daarmee een gezonde leefstijl, ontmoeting, verbinding en participatie stimuleren”.

In dit actieplan zijn vijf ambities geformuleerd:

- Ambitie 1: Inclusief sporten en bewegen; iedereen doet mee!
- Ambitie 2: Ruimte voor sport en bewegen
- Ambitie 3: Vitale sport- en beweegaanbieders
- Ambitie 4: Vaardig in bewegen
- Ambitie 5: Een vitale en gezonde Borselse samenleving

In de hoofdstukken 4 tot en met 8 worden deze ambities nader toegelicht aan de hand van onderstaande vragen:

- Wat is onze ambitie?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Hoe gaan we dat doen?
- Met wie gaan we samenwerken?
- Wat willen we bereiken?

Afgeleid van de visies binnen het Actieplan Sociaal Domein, hebben wij in dit actieplan een aantal uitgangspunten geformuleerd:

- We zien voor de gemeente met name een aanjagende, faciliterende, coördinerende en zeker ook verbindende rol weggelegd en zullen dus zelf, mede als gevolg van de bezuinigingen, minder actief zijn in de uitvoering van activiteiten en projecten.
- We doen nadrukkelijker een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en maatschappelijke organisaties, met waar nodig en mogelijk ondersteuning vanuit de gemeente.
- We geloven dat investeringen aan de voorkant (preventie en versterken van voorliggende voorzieningen) veel maatschappelijke winst oplevert en op termijn leidt tot lagere kosten.
- We leggen, evenals in het Actieplan Sociaal Domein, nadrukkelijk de verbinding met het begrip ‘Positieve Gezondheid’.

Om de genoemde ambities daadwerkelijk te kunnen realiseren, is een goede communicatie en afstemming van belang. Omdat de naam Borsele Beweegt inmiddels een begrip is geworden, blijven we deze naam, de bijbehorende huisstijl en de eigen (social) mediakanalen gebruiken om te communiceren met onze (potentiële) doelgroepen.

Halverwege de looptijd van het Actieplan sport, bewegen en gezondheid (begin 2024) vindt een tussentijdse geëvalueerd. Op basis daarvan wordt – indien nodig c.q. wenselijk - het beleid bijgesteld. Aan het einde van de looptijd zal een eindevaluatie plaatsvinden.

Voor het uitvoeren van de acties uit dit actieplan is jaarlijks € 50.000 nodig. Het actieplan heeft een looptijd van vier jaar (2022 t/m 2025). Dit betekent dat er in totaal een bedrag van € 200.000 nodig is. Doordat we in 2022 extra middelen ontvangen vanuit het Rijk en omdat in de meerjarenbegroting reeds 2x € 50.000 is opgenomen, is nog eenmalig € 50.000 nodig voor de uitvoering van het Actieplan sport, bewegen en gezondheid.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	blz. 5
Hoofdstuk 2 Kaders	blz. 7
Hoofdstuk 3 Visie en ambities	blz. 10
Hoofdstuk 4 Inclusief sport en bewegen; Iedereen doet mee!	blz. 12
Hoofdstuk 5 Ruimte voor sport en bewegen	blz. 15
Hoofdstuk 6 Vitale sport- en beweegaanbieders	blz. 16
Hoofdstuk 7 Vaardig in bewegen	blz. 17
Hoofdstuk 8 Een vitale en gezonde Borselse samenleving	blz. 20
Hoofdstuk 9 Communicatie en afstemming	blz. 24
Hoofdstuk 10 Evaluatie en monitoring	blz. 25
Hoofdstuk 11 Financiën	blz. 25

Hoofdstuk 1 Inleiding

Meer dan ooit is er nu aandacht voor het belang van een gezonde leefstijl. Deze ontwikkeling is in 2018 ingezet met de komst van het Nationaal Sportakkoord en het Nationaal Preventieakkoord. De corona-pandemie maakt zichtbaar dat een ongezonde leefstijl mensen kwetsbaarder maakt. Het kabinet stelt daarom (extra) middelen beschikbaar om de leefstijl van de Nederlanders te verbeteren, met als ambitie een gezonder Nederland in 2040. Met kinderen die een goede start maken en daar hun leven lang profijt van hebben. Met actieve volwassenen, die fit hun pensioen in gaan. En met ouderen die veel gezonde levensjaren hebben en zo lang mogelijk meedoen in de samenleving. Sport en bewegen spelen daarbij een grote rol. Iedereen moet een leven lang plezier in sport en bewegen kunnen hebben, ongehinderd en in een veilige en gezonde omgeving.

Met dit Actieplan sport, bewegen en gezondheid willen we een bijdrage leveren aan bovengenoemde ambitie. We leggen daarbij nadrukkelijk de koppeling met het Actieplan Sociaal Domein. Met sport en bewegen kunnen we mensen immers activeren, gezonder maken, met elkaar in contact brengen, weerbaarder maken, enzovoorts.

Dit actieplan heeft de titel 'Meebewegen' gekregen, verwijzend naar het feit dat we de afgelopen periode flexibel moesten zijn, ons moesten aanpassen aan de steeds veranderende maatregelen om de coronapandemie te bestrijden. De maatregelen raakten ook de sport- en beweegaanbieders en zorgden ervoor dat ons sport- en beweeggedrag veranderde.

Maar het verwijst ook naar de ontwikkelingen binnen de ambtelijke organisatie; we moesten meebewegen met de noodzakelijke kerntakendiscussie en de daaruit voortvloeiende bezuinigingen.

Dit leidde onder andere tot een forse bezuiniging op de ambtelijke uren voor sport en bewegen. Deze bezuiniging vormde een uitdaging bij het opstellen van nieuw beleid.

Tot slot roepen we de inwoners van Borsele met de titel 'Meebewegen' letterlijk en figuurlijk op mee te bewegen: om in actie te komen als sporter, als vrijwilliger en/of als toeschouwer.

Het team Borsele Beweegt voert al jarenlang het gemeentelijke beleid op het gebied van sport en bewegen uit. Borsele Beweegt zal ook de uitvoering van het Actieplan sport, bewegen en gezondheid op zich nemen. Nadrukkelijker dan in voorgaande jaren, heeft het team – mede als gevolg van de bezuinigingen - hierin vooral een aanjagende, faciliterende, coördinerende en verbindende rol.

In het actieplan zijn vijf ambities geformuleerd. Deze ambities hebben we nader uitgewerkt in de verschillende hoofdstukken.

Om een beeld te schetsen van de stand van zaken met betrekking tot sport, bewegen en gezondheid in Borsele, hebben wij op de volgende pagina een aantal feiten en cijfers op een rijtje gezet. Alle foto's in dit actieplan zijn gemaakt in de gemeente Borsele. Sommige foto's zijn inzendingen van de fotowedstrijd van de Culturele Raad Borsele.

Leeswijzer:

In hoofdstuk 2 worden de kaders geschetst van het Actieplan sport, bewegen en gezondheid. In hoofdstuk 3 zijn de visie en de ambities uiteengezet. In de hoofdstukken 4 t/m 8 zijn de verschillende ambities nader uitgewerkt. Hoofdstuk 9 gaat over de communicatie en afstemming. In hoofdstuk 10 wordt ingegaan op de evaluatie en monitoring en in het laatste hoofdstuk - hoofdstuk 11 - staan de financiën centraal.

Deze factsheet geeft een beknopt overzicht van de gemonitorde cijfers op het gebied van sport, bewegen en gezondheid van jeugd, volwassenen en ouderen in Borsele. Meer informatie en cijfers zijn te vinden in de Gezondheidsmonitoren op de website van de GGD Zeeland.

Volwassenen die voldoen aan de beweegrichtlijnen¹

Leeftijd tussen 18-64

47%

Zeeland 55%

Leeftijd 65+

38%

Zeeland 40%

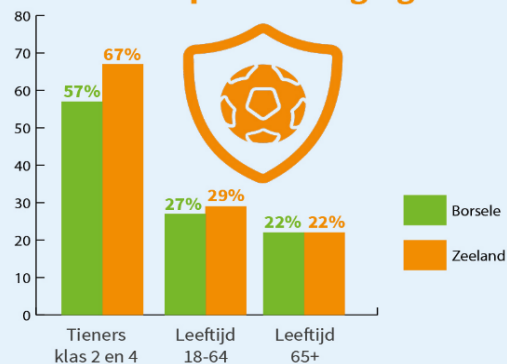
Percentage tieners dat dagelijks minimaal 1 uur beweegt (klas 2 en 4)

22%

Zeeland 18%

Percentage inwoners dat lid is van sportvereniging

Aantal scholen met het vignet Gezonde school 6 van de 17

Volwassenen met overgewicht (inclusief obesitas)²

Leeftijd tussen 18-64

51%

Zeeland 49%

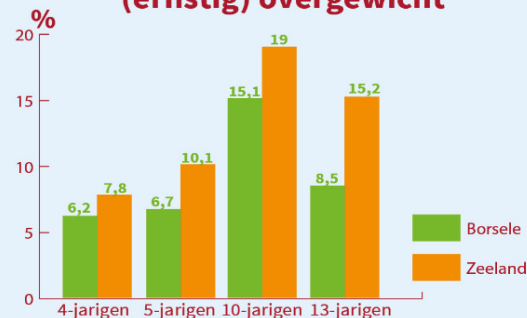

Leeftijd 65+

59%

Zeeland 58%

Percentage kinderen met (ernstig) overgewicht

Percentage volwassenen dat beperkt is in gehoor, gezichtsvermogen en/of mobiliteit

12%

¹ Tenminste 2,5 uur per week matig intensieve inspanning en tenminste 2 keer per week spier- en botversterkende activiteiten (Beweegrichtlijnen 2017).

² Er is sprake van overgewicht bij een BMI dat groter of gelijk is aan 25.

Hoofdstuk 2 Kaders

Nationaal Sportakkoord

Op 29 juni 2018 heeft toenmalig minister Bruno Bruins, samen met vertegenwoordigers van de sport, gemeenten en andere organisaties, het eerste Nationale Sportakkoord getekend: 'Sport verenigt Nederland'.

Hierin staan zes ambities centraal.

Met de ambitie 'inclusief sporten en bewegen' wordt voor iedereen een leven lang plezier in sporten en bewegen zonder belemmeringen nagestreefd.

De tweede ambitie is om Nederland te voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur. Voorzieningen om te sporten en bewegen moeten overal op orde zijn.

Om sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar te houden, zijn vitale aanbieders van belang. Het toekomstbestendig maken van de aanbieders van sport en bewegen staat centraal in deze derde ambitie. Iedereen moet overal met plezier, veilig en zorgeloos kunnen sporten, dat is het streven binnen de vierde ambitie 'positieve sportcultuur'.

De vijfde ambitie 'vaardig in bewegen' zet in op meer kinderen die gaan bewegen en een toename van hun motorische vaardigheden.

'Topsport die inspireert' is de zesde ambitie van het Nationaal Sportakkoord. De ambitie is om Nederlandse topsporters en topsportevenementen mondiaal toonaangevend, toekomstbestendig en van maximale maatschappelijke waarde voor Nederland te laten zijn.

Zeeuws Sportakkoord

De totstandkoming van het Nationaal Sportakkoord was de aanleiding om te komen tot een 'Zeeuws Sportakkoord'. In dit akkoord, dat op 7 maart 2019 werd ondertekend, zijn de gezamenlijke ambities van de dertien Zeeuwse gemeenten, de Provincie Zeeland en lokale partners opgenomen. Deze ambities zijn gebaseerd op het Nationaal Sportakkoord:

1. Inclusief sporten en bewegen;
2. Duurzame sportinfrastructuur;
3. Vitale sport- en beweegaanbieders;
4. Positieve sportcultuur;
5. Van vaardig in bewegen naar talentontwikkeling;
6. (Sport) evenementen inspireren.

Nationaal Preventieakkoord

In november 2018 is het Nationaal Preventieakkoord gesloten met ruim 70 partijen, zoals patiëntenorganisaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten, sportbonden, bedrijven, fondsen, onderwijs, maatschappelijke organisaties en de Rijksoverheid.

Het Nationaal Preventieakkoord richt zich op een gezonder Nederland in 2040 en is gericht op het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik.

Lokaal Preventieakkoord

Door het opstellen van een Lokaal Preventieakkoord kunnen gemeenten op lokaal niveau aan de slag met de thema's uit het Nationaal Preventieakkoord. Daarnaast is er ruimte om in te zetten op achterliggende problematiek, zoals schulden, armoede en eenzaamheid. In Borsele dekt het Actieplan Sociaal Domein het Lokaal Preventieakkoord.

Op basis daarvan is het Uitvoeringsplan Lokaal Preventieakkoord Borsele opgesteld, waarin concrete doelstellingen en acties zijn opgenomen op de vier thema's:

- rookvrije generatie;
- gezond gewicht;
- terugdringen problematisch alcoholgebruik;
- voorkomen van eenzaamheid.

Het doel is om zowel de fysieke als ook de mentale gezondheid van de inwoners van Borsele te verbeteren.

Actieplan Sociaal Domein; Positieve Gezondheid

De doelstelling van het Actieplan Sociaal Domein, dat is vastgesteld in 2019, luidt: *“Werken aan een vitale en gezonde Borselse samenleving”*.

Het actieplan gaat uit van het begrip ‘Positieve Gezondheid’. De focus ligt hierbij op het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Het resultaat daarvan is dat mensen een betekenisvol leven kunnen leiden dat aansluit op hun mogelijkheden en beperkingen. Positieve Gezondheid draagt zo bij aan de verschuiving van ‘ziekte en zorg’ naar ‘gezondheid en gedrag’. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen zes dimensies: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. Het gaat over een balans op deze verschillende domeinen. Sport en bewegen hebben een grote impact op deze dimensies.

JOGG¹

Sinds 1 januari 2021 is Borsele JOGG-gemeente. JOGG is een landelijke aanpak die streeft naar een ‘leefstijltransitie’ van ongezond naar gezond leven. De aanpak richt zich op het gezonder maken van de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien. In Borsele willen we dat kinderen en jongeren kunnen opgroeien in een gezonde leefomgeving, waar het maken van gezonde keuzes heel normaal is. We willen een gemeente zijn waar aandacht is voor een gezonde leefstijl in het algemeen en voor gezonde voeding, voldoende bewegen, ontspanning en slapen in het bijzonder. Op die manier wordt het voor kinderen en jongeren gemakkelijker om veel te bewegen, buiten te spelen, gezond te eten en water te drinken. De missie van JOGG luidt dan ook: ‘Samen maken we gezond gewoon’.

Kaderstelling gemeenteraad

Naast de eerder beschreven beleidskaders, heeft de gemeenteraad op 15 juli 2021 kaders gesteld voor het nieuwe beleid op het gebied van sport en bewegen. Deze kaderstelling vond plaats aan de hand van uiteenlopende stellingen.

¹ JOGG is de afkorting van Jongeren Op Gezond Gewicht. De JOGG-aanpak richt zich vandaag de dag op het gezonder maken van de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien. JOGG staat tegenwoordig dan ook voor ‘Gezonde jeugd, gezonde toekomst’.

Achterbanraadpleging

We hebben voor dit actieplan op verschillende manieren inbreng vanuit onze doelgroepen verzameld. Zo is er in december 2019 een vragenlijst met betrekking tot sport en bewegen voorgelegd aan het inwonerspanel. In deze vragenlijst waren vragen opgenomen met betrekking tot het sport- en beweeggedrag en werd de inwoners gevraagd naar hun mening over de binnen- en buitensportaccommodaties. Ook hebben in 2020 diverse gesprekken plaatsgevonden met zorgpartijen en basisscholen.

Daarnaast heeft een stagiair van de HZ in Vlissingen alle voetbal- en tennisverenigingen in Borsele gesproken in het kader van zijn afstudeeronderzoek naar de toekomstbestendigheid van deze verenigingen.

Ook hebben we de inbreng meegenomen van de debatavond 'Borsele Draait Door', in september 2021 georganiseerd door de Jongerenraad Borsele.

Tot slot zijn hebben we het concept Actieplan sport, bewegen en gezondheid voorgelegd aan de Seniorenraad Borsele en aan de WMO-raad. Ook hun reacties hebben we zoveel mogelijk meegenomen in dit actieplan.

Schaatsen op de Zwaakse Weel

Hoofdstuk 3 Visie en ambities

Visie

In het vorige hoofdstuk zijn de kaders en de relatie met de verschillende beleidsterreinen geschetst. Op basis hiervan, hebben wij voor het Actieplan sport, bewegen en gezondheid de onderstaande visie geformuleerd:
“Een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners van Borsele en daarmee een gezonde leefstijl, ontmoeting, verbinding en participatie stimuleren”.

Ambities

Op basis van het Nationaal en Zeeuws Sportakkoord hebben wij vijf ambities geformuleerd:

- Ambitie 1: Inclusief sport en bewegen; iedereen doet mee!
- Ambitie 2: Ruimte voor sport en bewegen
- Ambitie 3: Vitale sport- en beweegaanbieders
- Ambitie 4: Vaardig in bewegen
- Ambitie 5: Een vitale en gezonde Borselse samenleving

Zoals u kunt zien, wijken deze ambities wat af van de landelijke en provinciale ambities.

Uiteraard vinden wij een positieve sportcultuur erg belangrijk. We zien hier echter vooral een rol weggelegd voor ‘het veld’.

Daarnaast vinden wij het uiteraard belangrijk dat Borselse sporttalenten zich kunnen ontwikkelen. Wij zien hierin echter geen actieve rol van de gemeente en willen ons - net als de afgelopen jaren - vooral richten op de breedtesport.

Ambitie 5 – Een vitale en gezonde Borselse samenleving - hebben we zelf geformuleerd, om hiermee (nog) nadrukkelijker de koppeling aan te geven tussen sport, bewegen en gezondheid en daarmee tussen het sportakkoord, het preventieakkoord, het Actieplan Sociaal Domein en de JOGG-aanpak.

Overigens sluit deze laatste ambitie ook aan bij de actielijn Vitaal De Bevelanden, die is opgezet in samenwerking met de Bevelandse gemeenten en als doel heeft om gezamenlijk vitaal leven op De Bevelanden mogelijk te maken, voor iedereen. Dit betekent een omgeving creëren waarin gezonde keuzes te allen tijde mogelijk zijn.

We merken hierbij op dat de vijf ambities nauw met elkaar verbonden zijn en niet op zichzelf staan. Deze verbinding en samenhang vragen daarom om een integrale manier van (samen)werken.

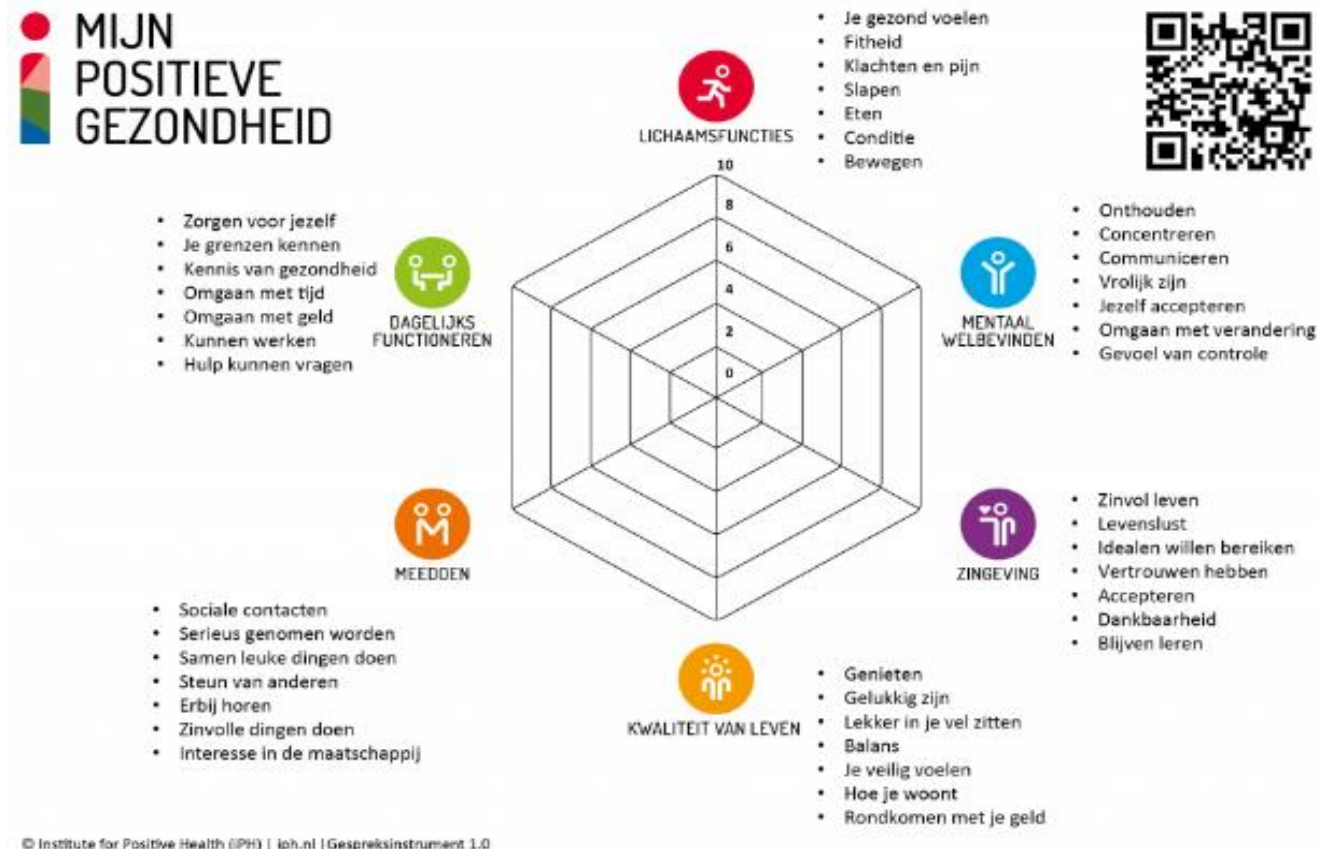
“Een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners van Borsele en daarmee een gezonde leefstijl, ontmoeting, verbinding en participatie stimuleren”.

Uitgangspunten

Afgeleid van de visies binnen het Actieplan Sociaal Domein, hebben wij voor het Actieplan sport, bewegen en gezondheid een aantal uitgangspunten geformuleerd:

- We zien voor de gemeente met name een aanjagende, faciliterende, coördinerende en zeker ook verbindende rol weggelegd en zullen dus zelf, mede als gevolg van de bezuinigingen, minder actief zijn in het uitvoeren van activiteiten en projecten.

- We doen nadrukkelijker een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en maatschappelijke organisaties, met waar nodig en mogelijk ondersteuning vanuit de gemeente.
- We geloven dat investeringen aan de voorkant (preventie en versterken van voorliggende voorzieningen) veel maatschappelijke winst oplevert en op termijn leidt tot lagere kosten.
- We leggen, evenals in het Actieplan Sociaal Domein, nadrukkelijk de verbinding met het begrip 'Positieve Gezondheid'.

Hoofdstuk 4 Inclusief sport en bewegen; iedereen doet mee!

Inleiding

Iedereen in Borsele moet mee kunnen doen met sport en bewegen. Jong én oud, mensen met én zonder beperking. Samen sporten verbindt en brengt mensen samen. Bovendien zorgen sport en beweging voor positieve effecten op ieders gezondheid. Veel mensen vinden hun weg naar een passend aanbod, maar dit is helaas niet voor iedereen het geval. Soms is bijvoorbeeld iemands financiële situatie, leeftijd of beperking een drempel om te gaan sporten of bewegen. Dan zijn een aangepast aanbod, een persoonlijke voorziening en/of extra inzet op kennis en bewustwording nodig om ervoor te zorgen dat ook deze doelgroepen mee kunnen doen in Borsele.

Wat willen we bereiken?

Onze ambitie is dat elke inwoner van Borsele - jong én oud, met én zonder belemmering en met én zonder beperking - een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen. Hiermee sluiten we aan bij de doelstelling uit het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap².

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren inwoners, binnen de mogelijkheden van onze personele capaciteit, deel te nemen aan sport- en/of beweegactiviteiten. Hierbij hebben we bijzondere aandacht voor kwetsbare inwoners.
- We signaleren financiële, praktische en sociale drempels voor inwoners om te gaan sporten en/of bewegen en proberen deze drempels te verlagen of weg te nemen.
- We zorgen ervoor, samen met de sport- en beweegaanbieders en andere (maatschappelijke) organisaties, dat het sport- en beweegaanbod aansluit op de wensen en behoeften van deze specifieke doelgroepen en bieden daar waar nodig en mogelijk ondersteuning. Samen maken we sport en bewegen toegankelijker en ons aanbod inclusiever.
- We zorgen ervoor dat het sport- en beweegaanbod voor inwoners bekend en vindbaar is.
- We zorgen ervoor dat sport en bewegen een plek krijgen in de nieuwe Omgevingsvisie, waardoor bij het opstellen van plannen ook aandacht wordt besteed aan de fysieke toegankelijkheid van sport en bewegen.
- We verankeren sport en bewegen nadrukkelijk(er) in het reguliere welzijnswerk.

² Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap heeft als doel dat de wereld toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen. Als gemeente Borsele zetten we ons in voor de waarborging van dit VN-verdrag.

Hoe gaan we dat doen?

- We geven voorlichting en informatie over het belang van sporten en bewegen in het algemeen en daar waar nodig gericht op specifieke (kwetsbare) doelgroepen. Dat doen we onder andere via de website www.borselebeweegt.nl, via andere (social) media, maar ook via bijvoorbeeld (praktijkondersteuners van) huisartsen en tijdens (preventieve) huisbezoeken. We werken hierbij onder andere samen met de welzijnswerkers van het VrijwilligersHuis. Via deze kanalen zorgen we er ook voor dat het aanbod op het gebied van sport en bewegen bekend en vindbaar is.
- We benutten ons netwerk en de contacten die onder andere de welzijnswerkers van het VrijwilligersHuis, de (praktijkondersteuners van) huisartsen, de zorginstellingen, het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), de Seniorenraad Borsele, de WMO-raad en de Jongerenraad Borsele hebben om mogelijke drempels om te gaan sporten en/of bewegen te achterhalen. Deze drempels proberen we samen te verlagen of weg te nemen. Borsele Beweegt heeft hierin een coördinerende rol.
- We blijven deelnemen aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur, zodat kinderen (t/m 18 jaar) uit gezinnen die niet over voldoende financiële middelen beschikken, kunnen (blijven) deelnemen aan sport en cultuur.
- We nemen deel aan het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Dit fonds maakt het mogelijk dat ook volwassenen (18 jaar en ouder) die leven rond het bestaansminimum kunnen (blijven) deelnemen aan sport en cultuur.
- We sluiten aan bij het landelijke initiatief Uniek Sporten Uitleen. Dit initiatief zorgt ervoor dat volwassen inwoners met een fysieke beperking een breed scala aan sporthulpmiddelen kunnen uitproberen en op die manier uiteindelijk de sport kunnen kiezen die het beste bij hen past.

- We stimuleren sport- en beweegaanbieders om een inclusief aanbod te realiseren, onder andere door het aanpassen van de subsidieverordening. Indien gewenst kan de Verenigingsondersteuner (zie Hoofdstuk 6) advies en ondersteuning bieden op het gebied van inclusie en toegankelijkheid.
- Sport- en beweegactiviteiten, die door de gemeente georganiseerd worden, zijn voor iedereen toegankelijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de activiteiten in de beweegtuinten.

Met wie gaan we samenwerken?

Om deze ambitie te realiseren, werken we (onder andere) samen met SportZeeland, praktijkondersteuners en huisartsen, VrijwilligersHuis Borsele, zorgaanbieders, CJG, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Volwassenenfonds Sport & Cultuur, sport- en beweegaanbieders, basisscholen, Seniorenraad Borsele, WMO-raad, Jongerenraad Borsele, Uniek Sporten, gemeenten in de regio en GR De Bevelanden.

G-voetbal bij Luctor Heinkenszand

Wat willen we bereiken?

- De samenwerking met sport- en beweegaanbieders leidt tot een toename van het aantal inwoners dat gebruik maakt van het sport- en beweegaanbod in onze gemeente.
- Uiterlijk 1 september 2023 is er een nieuwe subsidieverordening, die sport- en beweegaanbieders stimuleert om een inclusief aanbod te realiseren.
- Eind 2025 maken jaarlijks 145 deelnemers gebruik van het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Op die manier bieden wij 120 deelnemers een sportkans en 25 deelnemers een cultuurkans.
- Eind 2025 maken 25 volwassenen (18+) die leven rond het bestaansminimum gebruik van het Volwassenenfonds Sport & Cultuur.
- Eind 2025 hebben vijf inwoners van Borsele één of meerdere sporthulpmiddelen uitgetoetst via Uniek Sporten Uitleen.

Hardlopen rond de Zwaakse Weel

Hoofdstuk 5 Ruimte voor sport en bewegen

Inleiding

De gemeente Borsele biedt veel ruimte voor sport en bewegen, zowel in de openbare ruimte als op de vele sportaccommodaties. Borsele telt bijvoorbeeld 28 tennisbanen voor ongeveer 700 spelende leden en 29 voetbalvelden voor ongeveer 1600 spelende leden.

Sportverenigingen krijgen echter steeds meer te maken met een terugloop van het aantal leden. Als gevolg hiervan ontstaan steeds meer samenwerkingsverbanden tussen verenigingen en wordt een deel van de sportaccommodaties niet of nog slechts in beperkte mate gebruikt.

Dit blijkt ook uit een onderzoek onder het Inwonerspanel, dat in december 2019 is uitgezet.

Wat is onze ambitie?

Onze ambitie is om in Borsele een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur te realiseren, die voor iedereen bereikbaar en toegankelijk is.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ontwikkelen een visie op het gebied van (buiten)sportaccommodaties.
- We stimuleren sport- en beweegactiviteiten in de openbare ruimte.

Hoe gaan we dat doen?

- We laten onderzoek doen naar de benodigde (toekomstige) capaciteit op het gebied van sportaccommodaties. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt een visie geformuleerd. Deze visie vormt de basis voor toekomstige (beleids)keuzes.
- We zetten in op een beweegvriendelijke omgeving en verankeren dit in de nieuwe Omgevingsvisie, waardoor inwoners gestimuleerd worden te sporten, te bewegen en te spelen in de openbare ruimte.

Zo staan we bijvoorbeeld positief tegenover de komst van een zogenoemde 'Motoriekroute' bij Stelleplas; een route voor het hele gezin, met verschillende elementen die het bewegen en de motoriek bevorderen.

- We stimuleren wandelen en fietsen door het Landschapspark Borsele, onder andere door hier via onze verschillende (social) mediakanalen aandacht aan te besteden.

Met wie gaan we samenwerken?

Om deze ambitie te realiseren, werken we (onder andere) samen met sportverenigingen, overige sport- en beweegaanbieders, speeltuinverenigingen, Landschapspark Borsele en de wandelgroepen.

Wat willen we bereiken?

- We plegen jaarlijks onderhoud aan de mountainbikeroute en vervangen uiterlijk 31 december 2022 de bewegwijzeringsbordjes.
- Uiterlijk 1 april 2023 is het onderzoek naar de benodigde (toekomstige) capaciteit op het gebied van sportaccommodaties afgerond.
- Uiterlijk 1 september 2023 heeft de gemeente een visie ontwikkeld op het gebied van sportaccommodaties. Tot de afronding van bovengenoemd traject wordt het privatiseringsbeleid gecontinueerd, blijven het huidige renovatieschema voor het onderhoud van de sportvelden en het huidige tarievenstelsel voor de huur van de sportaccommodaties van kracht en blijven de voetbalaccommodaties openbaar toegankelijk. Daarna wordt bekeken of en zo ja, hoe dit moet worden herzien.
- In de nieuwe Omgevingsvisie wordt aandacht besteed aan sport en bewegen.

Hoofdstuk 6 Vitale sport- en beweegaanbieders

Inleiding

Sportverenigingen vervullen een belangrijke rol in de maatschappij: sport is een ontmoetingsplek in een dorp, een verbindende factor tussen mensen uit verschillende generaties met een diversiteit aan achtergronden en persoonlijke situaties.

De rol van sportverenigingen is de afgelopen jaren veranderd en zal ook de komende jaren nog veranderen. Redenen hiervoor zijn diverse trends en ontwikkelingen, zoals krimp, vergrijzing, individualisering, flexibilisering, overgewicht, een toenemende bewustwording van een gezonde leefstijl en veranderingen op het gebied van zorg en ondersteuning (Sociaal Domein).

Wat is onze ambitie?

Onze ambitie is om zoveel mogelijk sportverenigingen sterk, vitaal, financieel gezond en daarmee toekomstbestendig te maken.

Dat is van belang, omdat deze sportverenigingen een (nog) grote(re) maatschappelijke rol kunnen vervullen. Daardoor kunnen zij helpen met het behalen van doelstellingen, onder andere uit het Actieplan Sociaal Domein. Denk hierbij niet alleen aan doelstellingen op het gebied van gezondheidsbevordering, maar zeker ook aan onderwerpen als (re)integratie, participatie, weerbaarheid en eenzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren sportverenigingen sterk, vitaal, financieel gezond en daarmee toekomstbestendig te worden en/of te blijven.
- We stimuleren sportverenigingen een (nog) grote(re) maatschappelijke rol te vervullen en op die manier een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke doelstellingen.

- We stimuleren sportverenigingen een gezonde sportomgeving te creëren; een sportaccommodatie die rookvrij is en waar gezonde voeding en verantwoord alcoholgebruik de norm zijn.

Hoe gaan we dat doen?

- We zetten een Verenigingsondersteuner in, die actief contact onderhoudt met de sportverenigingen en hun vraaggericht advies en ondersteuning biedt. Deze Verenigingsondersteuner wordt twaalf uur per week ingezet en biedt ook ondersteuning aan culturele organisaties in de gemeente Borsele. Deze functie wordt gecombineerd met de functie van Brede School-coördinator.
- We stimuleren samenwerking tussen sportverenigingen, onder andere door jaarlijks diverse overleggen te organiseren.
- We passen de subsidieverordening aan met als doel sportverenigingen uit te dagen een (nog) grote(re) maatschappelijke rol te vervullen.

Met wie gaan we samenwerken?

Deze ambitie willen we bereiken door samen te werken met onder andere sportverenigingen, culturele organisaties, scouting, sportbonden, SportZeeland, stichting JOGG, Team Fit en gemeenten in de regio.

Wat willen we bereiken?

- Uiterlijk 1 september 2023 is er een nieuwe subsidieverordening, die sport- en beweegaanbieders in Borsele stimuleert een (nog) grote(re) maatschappelijke rol te vervullen.
- Eind 2025 besteden minstens acht sportverenigingen en/of sportaccommodaties structureel aandacht aan een gezonde sportomgeving.
- Steeds meer sportverenigingen zijn sterk, vitaal, financieel gezond en daardoor toekomstbestendig, onder andere door samen te werken.

Hoofdstuk 7 Vaardig in bewegen

Inleiding

Diverse onderzoeken wijzen uit dat kinderen steeds meer tijd achter een scherm zitten, steeds minder bewegen en daardoor steeds minder motorisch vaardig zijn en steeds vaker overgewicht hebben.

Deze verontrustende ontwikkelingen zorgen ervoor dat kinderen vaak ook met andere problemen – en daarmee vaak ook met zorgkosten - te maken krijgen, zowel op korte als op lange(re) termijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan pesten, eenzaamheid en depressies, maar ook aan een verhoogde kans op blijvende gezondheidseffecten, zoals diabetes type 2 en hart- en vaatziekten.

Het is daarom belangrijk dat kinderen al van jongs af aan positieve ervaringen opdoen met sport, bewegen en een gezonde leefstijl.

Op die manier is de kans groter dat zij nu en in de toekomst gemotiveerd zijn om gezonde keuzes te maken en te kiezen voor een gezonde leefstijl.

Jong geleerd is immers oud gedaan!

Hier is een belangrijke rol weggelegd voor het onderwijs; zij zijn immers verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de inhoud van het lesprogramma. De afgelopen jaren hebben wij hen op dit gebied ondersteuning kunnen bieden door middel van de inzet van een coördinator sport en bewegen. Vanwege de kerntakendiscussie en de daaruit voortvloeiende bezuinigingen op sport en bewegen, is deze functie echter stopgezet.

We bekijken de mogelijkheden om met de inzet van tijdelijke middelen vanuit het Rijk en door wellicht een koppeling te leggen met het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs), de scholen alsnog tijdelijke en beperkte ondersteuning te kunnen bieden.

Vanuit de JOGG-aanpak stimuleren we basisscholen aan de slag te gaan met het thema ‘gezonde leefstijl’. Ook ‘bewegen op en rond school’ maakt hier onderdeel van uit.

Wat is onze ambitie?

Onze ambitie is dat alle Borselse kinderen voldoen aan de beweegerichtlijnen en dat hun motorische vaardigheid toeneemt.

Daarnaast willen we dat de basisscholen in Borsele structureel aandacht besteden aan een gezonde leefstijl.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We geven in ieder geval de komende twee jaar (2022 en 2023) invulling aan onze taak van preventie en vroegsignalering, onder andere door inzicht te krijgen in de motoriek van de Borselse basisschoolleerlingen. Dit inzicht kan vervolgens dienen als basis voor beleid. Continuering van deze taak is afhankelijk van de beschikbaarheid van (tijdelijke) (rijks)middelen én van de behoefte van het onderwijs.
- We stimuleren (onder andere) kinderopvangorganisaties en basisscholen deel te nemen aan JOGG.
- In het kader van JOGG-Borsele informeren we de kinderopvangorganisaties, basisscholen, leerlingen en hun ouders/verzorgers over het belang van sport, bewegen en een gezonde leefstijl.
- In het kader van JOGG-Borsele stimuleren we kinderopvangorganisaties en basisscholen structureel aandacht te besteden aan een gezonde leefstijl en bieden hun – vraaggericht en onder voorwaarden – kortdurende ondersteuning op dit gebied aan.

Hoe gaan we dat doen?

- We informeren kinderopvangorganisaties, basisscholen, leerlingen en hun ouders/verzorgers over het belang van sport, bewegen en een gezonde leefstijl. Dit doen we onder andere door middel van de inzet van verschillende (social) media, zoals de website www.borselebeweegt.nl, Facebook, posters en flyers, maar ook door gebruik te maken van de verschillende communicatiekanalen van de scholen zelf, zoals websites, nieuwsbrieven, Parro en bijeenkomsten.
- We zetten (tijdelijk) een Buurtsportcoach in. Deze buurtsportcoach coördineert in ieder geval in 2022 en 2023 de uitvoering van de motorische screenings (MQ-scans) en het afnemen van een vragenlijst om inzicht te krijgen in het beweeggedrag van leerlingen (Beweeg ABC). Ook neemt de Buurtsportcoach zitting in het projectteam. In dit projectteam zitten ook vertegenwoordigers vanuit de school, de jeugdverpleegkundige vanuit de GGD Zeeland en eventueel een kinderfysiotherapeut. Dit team bekijkt welke mogelijkheden er zijn om eventuele motorische achterstanden van leerlingen te verminderen en gaat samen aan de slag om dit te realiseren.
- We onderzoeken de mogelijkheden om in Borsele een pilotproject op te zetten voor een Beweegschool; een school waar (een deel van) de inrichting in het teken staat van bewegen. De omgeving van de school daagt kinderen uit om in beweging te komen.
- We continueren de sportieve naschoolse activiteiten in samenwerking met Borsele Na Schooltijd (BONS) en onderzoeken de mogelijkheden dit aanbod verder uit te breiden.
- We blijven het vergroenen van schoolpleinen ondersteunen door deelname aan het project Groene Revolutie van het Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid (IVN). Door het creëren van een uitdagende (groene) omgeving stimuleren we kinderen (meer) te bewegen.

- We zetten een JOGG-regisseur in voor de uitvoering van het Plan van aanpak JOGG.

Met wie gaan we samenwerken?

Om deze ambitie te realiseren, werken we onder ander samen met basisscholen, kinderopvangorganisaties, SportZeeland, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD Zeeland, sport- en beweegaanbieders, BONS, IVN en stichting JOGG.

Borsele Na Schooltijd (BONS)

Wat willen we bereiken?

- Eind 2023 worden de MQ-scan en het BeweegABC jaarlijks op zes scholen in Borsele afgenomen.
- Eind 2023 evalueren we de inzet van de Buurtsportcoach. Op basis daarvan wordt bekeken of de inzet van deze buurtsportcoach gecontinueerd wordt. Dit is mede afhankelijk van de beschikbaarheid van (tijdelijke) (rijks)middelen én van de behoefte van het onderwijs.
- Eind 2023 nemen minimaal acht scholen en minimaal acht kinderopvanglocaties deel aan JOGG.
- Eind 2023 zijn de doelstellingen uit het plan van aanpak JOGG gerealiseerd en vastgelegd in een evaluatie. Op basis daarvan wordt bekeken of we de JOGG-aanpak continueren.
- Eind 2023 voldoen meer kinderen in Borsele aan de beweegrichtlijnen dan het aantal kinderen in 2018.
- Eind 2023 zijn meer kinderen in Borsele motorisch vaardiger en scoren zij hoger op de MQ-scan ten opzichte van 2022 (nulmeting).

Zwemmen in zwembad Stelleplas

Hoofdstuk 8 Een vitale en gezonde Borselse samenleving

Inleiding

Met de ambitie 'Een vitale en gezonde Borselse samenleving' leggen we (nog) nadrukkelijker de koppeling tussen sport, bewegen en gezondheid en daarmee tussen het sportakkoord, het Actieplan Sociaal Domein en de JOGG-aanpak.

In hoofdstuk 3 is de visie voor het Actieplan sport, bewegen en gezondheid geformuleerd:

“Een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners van Borsele en daarmee een gezonde leefstijl, ontmoeting, verbinding en participatie stimuleren”.

De doelstelling van het Actieplan Sociaal Domein luidt: *“Werken aan een vitale en gezonde Borselse samenleving”*. In het actieplan staat wat de gemeente Borsele in de periode 2020-2023 doet om de inwoners met name preventief te ondersteunen in hun streven naar een gelukkig en gezond leven: met elkaar en voor elkaar, want *“Een samenleving maak je samen”*.

Het bevorderen van de gezondheid vraagt om een integrale, omgevingsgerichte aanpak, die inspeelt op wat er leeft bij inwoners. Dat begint bij nauwe(re) samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke domeinen en beleidsterreinen. Maar ook samenwerking met – onder andere – (maatschappelijke) organisaties en de inwoners zelf is daarbij een vereiste. Dit alles vanuit het oogpunt van preventie; voorkomen is immers beter dan genezen.

'Vitale kernen' kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Een vitale kern is een samenwerkingsverband van (sport)verenigingen en andere lokale partijen (zoals basisscholen, kinderopvang, culturele organisaties, dorpsraden, zorginstellingen, enzovoorts.) in een kern om inwoners vanuit hun eigen behoefte meer en vaker te laten sporten en bewegen. Voorzieningen worden zo beter benut, de sociale structuur en de leefbaarheid worden versterkt en gezondheidsachterstanden worden verkleind.

Eén van de actiepunten uit het Actieplan Sociaal Domein is het ontwikkelen van voorliggende voorzieningen (actiepunt 9), onder andere door het stimuleren van ontmoeting in de kernen. Dit 'Ontmoetingsproject' dient meerdere doelen: het opbouwen en versterken van de netwerken op de dorpen, het tegengaan van eenzaamheid, het versterken van de maatschappelijke positie van de dorpshuizen, monitoring van kwetsbare doelgroepen, het koppelen van bestaande activiteiten en een aanspreekpunt zijn voor informatie en hulpvragen.

Bewegen in de beweegtuin in Heinkenszand

Daar de doelen van het 'Ontmoetingsproject' en van de 'Vitale Kernen' elkaar grotendeels overlappen, is het logisch om deze projecten te koppelen tot 'Vitale Ontmoetingskernen' (werktitel). Hierdoor ontstaat als het ware een 'paraplu' waar allerlei activiteiten en projecten onder gehangen kunnen worden op het gebied van welzijn en leefbaarheid. Bovendien kunnen we op die manier nog nadrukkelijker de kracht van sport en bewegen benutten in relatie tot gezondheid en preventie.

Deelnemers aan wandelproject Elke Stap Telt bij Luctor Heinkenszand

Fictief voorbeeld 'Vitale ontmoetingskern'

In een dorp in de gemeente Borsele hebben allerlei (maatschappelijke) organisaties enthousiast de handen ineengeslagen om gezamenlijk de leefbaarheid in het dorp te verhogen. De basisschool, de speeltuinvereniging, sportverenigingen, de scouting, de dorpsraad, het dorpshuis, de wandelgroep, de ouderensoos, het woonzorgcomplex, de huisarts: iedereen draagt zijn steentje bij.

Dit heeft geresulteerd in een heel divers aanbod, waarbij ontmoeting centraal staat. Het dorpshuis is elke middag geopend, zodat inwoners er elke dag terecht kunnen voor een kopje koffie en elkaar te ontmoeten. Het dorpshuis is ook het verzamelpunt voor de actieve wandelgroep, die twee keer per week verschillende afstanden loopt. Op één van die dagen sluiten hierbij ook mensen in een rolstoel aan of mensen die moeilijk ter been zijn. Ook kunnen de inwoners – van jong tot oud - op diverse middagen en avonden deelnemen aan verschillende sportieve en culturele activiteiten; van yoga tot schilderen, van bootcamp tot djembé en van freerunning tot vloggen. Het aanbod is afgestemd op de wensen van de inwoners. Daarnaast kunnen de inwoners van het dorp wekelijks – tegen een kleine vergoeding - aanschuiven in het dorpshuis voor een gezonde warme maaltijd. Op de jaarkalender staan ook stevast de Avondvierdaagse en een speurtocht. En er wordt jaarlijks een sponsorloop georganiseerd om geld op te halen voor extra activiteiten of voor een goed doel.

Wat is onze ambitie?

We willen werken aan een vitale en gezonde samenleving, waarbij een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners het uitgangspunt is om een gezonde leefstijl, ontmoeting, verbinding en participatie te stimuleren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We benutten nadrukkelijker de kracht van sport en bewegen in relatie tot gezondheid en preventie en daarmee tot het Actieplan Sociaal Domein.
- We stimuleren inwoners van Borsele gezond(er) te leven, met aandacht voor de balans tussen de verschillende dimensies van Positieve Gezondheid.
- We stimuleren (maatschappelijke) organisaties om samen activiteiten te organiseren op het gebied van sport en bewegen, onder andere om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid. We zorgen er niet alleen voor dat het sport- en beweegaanbod aansluit op de wensen en behoeften van de inwoners, maar ook dat dit aanbod bekend en vindbaar is.

Hoe gaan we dat doen?

- We geven voorlichting en informatie over het belang van sporten en bewegen. Dat doen we onder andere via de website www.borselebeweegt.nl, via andere (social) media, via (praktijkondersteuners van) huisartsen en tijdens (preventieve) huisbezoeken. We werken hierbij onder andere samen met de welzijnswerkers van het VrijwilligersHuis.
- We realiseren 'Vitale Ontmoetingskernen' (werktitel) en zetten daarmee in op de verschillende dimensies van Positieve Gezondheid.

- Onze Buurtsportcoach biedt ondersteuning bij het inventariseren van de behoeften op het gebied van sport en bewegen in de betreffende kernen en bij de opzet en uitvoering van sport- en beweegactiviteiten.
- We versterken de voorliggende voorzieningen en haken hiervoor aan bij de ontmoetingsactiviteiten die georganiseerd worden vanuit het Actieplan Sociaal Domein. Zo continueren wij bijvoorbeeld (voorlopig) de activiteiten in de beweegtuinten en gaan we op zoek naar (meer) samenwerkingspartners om deze activiteiten in de toekomst te blijven continueren. Maar denk hierbij bijvoorbeeld ook aan de indicatielose dagbesteding en de wandelgroepen.
- We bieden – binnen onze mogelijkheden - vraaggerichte ondersteuning aan sport-, beweeg- en zorgaanbieders aan bij de opzet van nieuwe en passende activiteiten.
- We bieden – indien nodig - kortdurende begeleiding aan op het gebied van bewegen aan die inwoners die in het kader van Welzijn op Recept via de huisarts zijn doorverwezen naar de welzijnscoach.
- We geven uitvoering aan het Plan van aanpak JOGG Borsele 2021-2023.
- We geven uitvoering aan het Uitvoeringsplan Lokaal Preventieakkoord Borsele.
- We blijven onze waardering uitspreken voor bijzondere prestaties op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. Op die manier zetten we inwoners en/of maatschappelijke organisaties in het zonnetje, met als doel andere inwoners en maatschappelijke organisaties te inspireren, te motiveren en te stimuleren.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor het (financieel) ondersteunen van de grote sportevenementen in onze gemeente. Deze evenementen zetten onze gemeente op de kaart, dragen bij aan de leefbaarheid en kunnen een inspiratiebron zijn voor inwoners om ook te gaan sporten en/of bewegen.

- We blijven – veelal op verzoek en passend binnen onze mogelijkheden - (neven)activiteiten organiseren, bijvoorbeeld voor de opening van een (sport-/beweeg)voorziening. We doen dit zoveel mogelijk in samenwerking met anderen, zoals bijvoorbeeld de Kinderburgemeester, sport- en beweegaanbieders, de Seniorenraad Borsele, de Jongerenraad Borsele, de Culturele Raad Borsele, het CJG, het Landschapspark Borsele, enzovoorts.

Met wie gaan we samenwerken?

Om deze ambitie te realiseren, werken we onder andere samen met sport- en beweegaanbieders, culturele organisaties, scouting, JOGG, SportZeeland, Sportfondsen Borsele, zorginstellingen, basisscholen, kinderopvang, dorpshuizen/verenigingsgebouwen, dorpsraden, ouderensozen, welzijnswerkers van het VrijwilligersHuis, (praktijkondersteuners van) huisartsen, Seniorenraad Borsele, Culturele Raad Borsele en de Jongerenraad Borsele.

Wat willen we bereiken?

- Eind 2023 hebben we de doelstellingen behaald uit het plan van aanpak JOGG en vastgelegd in een evaluatie. Op basis daarvan wordt bekeken of we de JOGG-aanpak continueren.
- Eind 2023 hebben we de acties uit het Uitvoeringsplan Lokaal Preventieakkoord Borsele in samenwerking met lokale partners uitgevoerd. Deze acties zijn gericht op het bevorderen van de gezondheid van al onze inwoners.
- In 2025 hebben we in Borsele vier ‘Vitale Ontmoetingskernen’ (werktitel).

Omloop van Borsele

Hoofdstuk 9 Communicatie en afstemming

Inleiding

Om de ambities uit de voorgaande hoofdstukken daadwerkelijk te kunnen realiseren, is een goede communicatie en afstemming van belang. Het gaat hier niet alleen om de communicatie met de verschillende (potentiële) doelgroepen (externe communicatie), maar zeker ook om de interne communicatie en afstemming.

Interne communicatie en afstemming

Zoals eerder beschreven, vraagt het bevorderen van de gezondheid om een integrale, omgevingsgerichte aanpak, die inspeelt op wat er leeft bij inwoners. Het is daarom van belang om nauwe(re), structurele samenwerking en afstemming tussen de verschillende gemeentelijke teams, domeinen en beleidsterreinen te realiseren. De interne overlegstructuur dient hierop aangepast te worden.

Externe communicatie

Naast de interne communicatie, is het belangrijk dat er ook richting 'het veld' structureel en planmatig gecommuniceerd wordt en dat de boodschap afgestemd wordt op de verschillende (potentiële) doelgroepen. Daar het Actieplan Sport, bewegen en gezondheid nadrukkelijk gekoppeld is aan het Actieplan Sociaal Domein, haken we op het gebied van externe communicatie zoveel mogelijk aan bij het Communicatieplan Sociaal Domein. Door samen te werken kunnen we onze boodschap immers versterken en kunnen we bovendien de kracht van herhaling benutten.

Ook haken we uiteraard aan bij de organisatie brede Communicatie- en Dienstverleningsvisie, die medio 2022 wordt vastgesteld.

Omdat de naam Borsele Beweegt inmiddels een begrip is geworden, blijven we deze naam, de bijbehorende huisstijl en de eigen (social) mediakanalen gebruiken om te communiceren met onze (potentiële) doelgroepen.

Om zowel de interne communicatie en afstemming te verbeteren, als ook de externe communicatie structureel en planmatig aan te pakken, is het belangrijk dat hier binnen het team Borsele Beweegt structureel tijd aan wordt besteed.

Jumpin' de Weel

Hoofdstuk 10 Evaluatie en monitoring

Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken staan uiteenlopende ambities en acties vermeld. Deze actiepunten worden gedurende de looptijd van het Actieplan sport, bewegen en gezondheid (2022 t/m 2025) uitgevoerd, om op die manier de gestelde doelen te realiseren.

Evaluatie en monitoring

Monitoring is een onmisbaar onderdeel van beleid. Zonder inzicht in de vorderingen van de uitvoering van het beleid kan immers geen dynamische beleidsvoering plaatsvinden. Halverwege de looptijd van het Actieplan sport, bewegen en gezondheid (begin 2024) wordt daarom tussentijdse geëvalueerd. Op basis daarvan wordt – indien nodig c.q. wenselijk - het beleid bijgesteld.

Aan het einde van de looptijd zal een eindevaluatie plaatsvinden.

De uitkomsten hiervan worden gebruikt voor input voor het nieuwe beleid.

Hoofdstuk 11 Financiën

Inleiding

Voor het uitvoeren van de acties uit dit actieplan zijn uiteraard financiële middelen nodig. Deze zijn geraamd op € 50.000 per jaar. Het actieplan heeft een looptijd van vier jaar (2022 t/m 2025). Dit betekent dat er in totaal een bedrag van € 200.000 nodig is.

Een deel van deze kosten kan gedekt worden uit (extra) middelen die we in 2022 ontvangen vanuit het Rijk. Dit betreft enerzijds middelen voor de uitvoering van het sportakkoord (zie hoofdstuk 2). Hiervoor ontvangen we in 2022 een bedrag van € 20.000.

Anderzijds hebben we vanuit het Rijk middelen ontvangen om de leefstijl van de inwoners te bevorderen. Deze laatste middelen maken onderdeel uit van het Steunpakket Sociaal en Mentaal welzijn en leefstijl en zijn beschikbaar gesteld om de sociale en mentale gevolgen van de coronapandemie aan te pakken. Deze middelen moeten in 2022 besteed worden en bedragen voor de gemeente Borsele € 45.000.

De gemeente Borsele heeft in haar meerjarenbegroting reeds 2x € 50.000 opgenomen voor de uitvoering van het beleid op het gebied van sport en bewegen. Dat betekent dat voor 2025 nog eenmalig € 50.000 nodig is om het Actieplan sport, bewegen en gezondheid de komende jaren uit te kunnen voeren.